

Ingen skadeståndsrätt på grund av översvämning

En fastighetsägare till en villafastighet med byggnad från 1930-talet begärde skadestånd av huvudmannen pga att inträngande avloppsvatten via golvbrunnarna i källaren orsakat översvämning vid ett par tillfällen 2006. Fastighetens avlopp var anslutet till en kombinerad dag- och spillvattenledning. Den kombinerade ledningen var tidigare helt i betong 255 mm men ”strumpfodrades” år 2007 med en innervägg av plast. Fastigheten hade även drabbats av källaröversvämning vid två tillfällen tidigare, 2003 samt 1996. Huvudmannen betalade ersättning för skadorna år 1996 men hade nekat ersättning år 2003 och aktuellt ärende år 2006.

Fastighetsägaren ifrågasatte om huvudmannens kapacitetsberäkningar för ledningsnätet var korrekta. I tidigare beräkningar hade källargolvsnivå +5,8 m tillämpats, men nu hade källargolvsnivå +5,32 m istället använts. Nivån +5,32 m på golvet hade fastställts genom kontrollmätning av huvudmannen och var i och för sig ostridig mellan parterna. Fastighetsägaren ansåg att den faktiska nivån på källargolvet låg därmed under trycklinjen vid gjorda beräkningar och det var detta som skulle vara av betydelse vid ansvarsbedömningen. Huvudmannen borde inte kunna använda sig av den föreslagna nivån på +5,8 m på en gammal ritning från 1930-talet med otydliga siffror. Det borde heller inte vara fastighetsägarens ansvar att källargolvet låg lägre än vad som angavs på ritningen utan ansvaret borde ligga hos kommunen som förmodligen har haft någon form av kontrollfunktion vid tidpunkten då byggnaden uppfördes.

Huvudmannen menade att ledningsnätet i området uppfyllde gällande funktionskrav och kunde leda bort dimensionerande regn och konditionen var tillfredsställande. Ledningen utanför aktuell fastighet var självrensande med en lutning på ca 2,5 promille. Filmning av ledningarna både före och efter översvämningarna 2006 hade gett ett positivt resultat. De mouseberäkningar som huvudmannen hade utfört hade genomförts i enlighet med Svenskt Vattens branschriktlinjer i P90. De senaste beräkningarna 2007 visade att den i bygglovshandlingen angivna källargolvsnivån om +5,8 m befann sig 40 cm över den beräknade trycklinjen. Den nu uppmätta nivån på källargolvet, dvs +5,32 m, hamnade dock enligt beräkningarna under trycklinjens nivå vid tioårsregnet och gav ett bräddavlopp ur funktion. Det borde inte vara huvudmannens ansvar att källaren hade grävts för djupt jämfört med bygglovsritning en gång i tiden. I samma ritning angavs också en vattengång i rensbrunnen på +5,19 m men huvudmannen hade efter kontrollmätning fått fram att den faktiskt låg 52 cm djupare. Huvudmannen menade att det är källargolvets nivå som är avgörande i ansvarsbedömningen, inte servisbrunnens, som av naturliga skäl måste ligga lägre.

VA-nämnden konstaterade att det var ostridigt i målet att fastighetsägaren fått in avloppsvatten via golvbrunnarna i källaren i samband med kraftiga regn. Det är huvudmannen som i princip har bevisbördan enligt VA-lagstiftningen för att den allmänna anläggningen

uppfyller funktionskravet. Huvudmannen hade utfört kapacitetsberäkningar för att kunna visa detta. Det kunde då konstateras att den gamla planritningens golvnivå +5,8 m hade frångåtts i något skede vid utsättningen av byggnaden. Den nya nivån +5,32 m hade därför inte upptagits i huvudmannens register över gällande bygglov, utan där angavs +5,8 m. Vad skillnaden berodde på kunde vara svårt att svara på i nuläget. Om orsaken till att utsättningen kom att ske på en alltför låg golvnivå var genom dåvarande kommunala byggnadsnämndens agerande eller passivitet så var detta i vart fall inte något som VA-huvudmannen kunde göras ansvarig för i aktuellt ärende. Om istället källaren grävdes djupare utan lov så får fastighetsägaren svara för dess följder.

VA-nämnden ansåg att huvudmannens utförande av beräkningar hade utförts seriöst och grundligt. Ansvarsbedömningen gjordes med utgångspunkt att källargolvsnivån på aktuell fastighet var +5,8 m i kapacitetsberäkningarna. Den kombinerade ledningen ansågs vara rätt dimensionerad för tioårsregnet med säkerhetsmarginal. Det fanns heller inga tecken på bristande tillsyn eller underhåll på ledningsnätet. Att avloppsvatten trängde in i källarvåningen förklarades av att källargolvet av någon orsak lagts på en nivå som vid de aktuella översvämningstillfällena inte erbjöd en tillräcklig säkerhetsmarginal vid ett regn med beräknad återkomsttid vart tionde år. Den för låga golvnivån ansågs fastighetsägaren få svara för och således lämnades fastighetsägarens skadeståndstalan mot huvudmannen utan bifall.

BVa 60, Va 60/07

Rita Lord